

АКАДЕМИК ПРЕДРАГ ПИПЕР И ЛИНГВИСТИЧКА БИБЛИОГРАФИЈА*

У импозантно разноврсном опусу академика Пипера интересовање и рад на библиографијама из области славистичке лингвистике значајан су сегмент. Поштујући постојани низ својих претходника, лингвиста највишег реномеа, израда библиографија и подршка библиографском раду проткане су кроз целокупно његово стваралаштво. Академик Пипер је потписник како тематских библиографија објављиваних у научним часописима, тако и обимних монографских публикација. Резултати његовог рада са позиција уредника научних часописа и издавачких целина, ментора и професора јесу и библиографска остварења млађих научних сарадника, подржаних и вођених ентузијазмом и подстреком академика Пипера.

Кључне речи: Предраг Пипер, славистичка библиографија, лингвистичка библиографија, персоналне библиографије.

In the impressively diverse opus of academician Piper, interest and work on bibliographies in the field of Slavic linguistics are an important segment. Respecting the constant of his predecessors, the linguists of the highest reputation, he interwove compiling bibliographies and support for bibliographic work throughout his entire career. Academician Piper is an author of both thematic bibliographies published in scientific journals and extensive monographic publications. The result of his work as an editor of scientific journals and publishing collections, mentor and professor is also bibliographic achievements of younger scientific associates, supported and guided by the enthusiasm and encouragement of academician Piper.

Keywords: Predrag Piper, Slavic bibliography, linguistic bibliography, personal bibliographies.

Зборник *Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера* (2016) садржи преточена излагања са обележавања Дана библиотеке Матице српске 28.04.2016. када је академик Предраг Пипер примио награду Златна књига Матице српске. У образложењу награде добитник је именован као: академик, редовни професор универзитета, водећи српски слависта, научник с међународним угледом, библиограф.

У Записнику Жирија се наводи: „Такође, објављивањем контактних, персоналних, тематских библиографија, организационим радом у овој области, академик Предраг Пипер је допринео да српска славистика добије бројне репрезентативне библиографије од почетка до краја XX века, каквима се мало која земља може похвалити.”

---

* Рад је урађен у оквиру пројекта *Израда електронске базе термина из лексикологије и фразеологије српског и пољског језика у оквиру система iSybislaw* Одбора за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима у сарадњи са Институтом за славистику Пољске академије наука у Варшави.

Текст „Предраг Пипер као библиограф” Душице Грбић (Грбић 2016), археографа саветника, систематично и информативно пружа преглед његовог библиографског стваралаштва, уз ослонац у речима самог академика: „Српска лингвистика [...] имала је ту срећу да су њени први велики представници били не само филолози и лингвисти, него и библиографи, посебно Стојан Новаковић, али и Ђура Даничић, Александар Белић и многи други.” (Пипер 2008а: 43).

Низ научника који чине Ђуро Даничић, Стојан Новаковић, Љубомир Стојановић и Александар Белић јесу водећи српски лингвисти свога времена коју су у исто време гласно изражавали важност бављења библиографијом и најснажније подстицали њен развој. Стална библиографска рубрика у *Гласнику Дружтва србске словесности* (касније *Српског ученог друштва*) представља почетак институционализованог библиографског рада на изради националне текуће српске библиографије. У првој фази постојања те рубрике у часопису, у периоду до 1857. године, пописиване су све публикације које су дате календарске године одштапане у српској државној штампарији. Када је посао око израде библиографије преузео Ђуро Даничић, у њу су уврштена и инострана издања српских аутора и она која су тематски била повезана за Србима и српском културом. Тако је дефинисан оквир националне библиографије према језичком, а не територијалном принципу (Вранеш 2013). Значај и утицај рада Ђуре Даничића видљив је у деловању његових наследника у пословима око израде библиографија у *Гласнику Српског ученог друштва*, Стојана Новаковића, Драгутина Посниковића и Јована Бошковића. Од те фазе се може пратити библиографски рад и залагање истакнутих филолога и лингвиста, у низу. Ученици и следбеници научника друге половине XIX века ослањали су се на дотадашња достигнућа примењујући их у свом раду. Стална рубрика текуће лингвистичке библиографије у *Јужнословенском филологу* потекла је од самих покретача часописа, Александра Белића и Љубомира Стојановића (Голубовић 2013а).

Уз разумевање и поштовање према залагању и раду претходника Предраг Пипер је током целе научне каријере био у блиском додиру са библиографским радом. Подршка коју је недвосмислено пружао другим ауторима, као и сопственим резултатима при изради најзначајнијих библиографија у српској русистици и славистици, дефинишу га као једну од најутицајнијих фигура српске библиографије краја XX и почетка XXI века. Академик Пипер је аутор бројних библиографских прилога у научним часописима и зборницима, као и целовитих монографских публикација. Свој утицај са позиција уредника научних часописа и издавачких целина интензивно је користио за подстрек и вођење организованог библиографског рада.

Три тематске и шест персоналних библиографија објављене су као чланци у научним часописима и зборницима. Библиографски преглед докторских дисертација из области руског језика, одбрањених на универзитетима у САД, објављен је у броју 2 *Зборника радова Института за стране језике и књижевности* (Piper 1980а). Библиографска грађа је сакупљена за период од 1950. до 1976. године, уз наведене изворе. Нумерација грађе, која је хронолошки распоређена, континуирана је на нивоу целе библиографије и износи 101 јединицу. Израђен је предметни регистар. Одредницу чине презиме и иницијали имена. Наслови су штампани курсивом, а након тога је назначен универзитет на коме је дистертација

одбрањена и број страна. Адекватна скраћеница уз тај податак је преузета из енглеског правописа.

Пример описа:

95. McFadden, K. D., *The morphophonemic of adjectival derivation in Russian*. The University of Michigan (Michigan), 271 pp.

(Библиографија докторских дисертација о руском језику одбранjenih на универзитетима у САД / Предраг Пипер // Зборник радова Института за стране језике и књижевности. – Бр. 2 (1980), стр. 398.)

Предраг Пипер је аутор прве објављене библиографије у часопису *Зборник Матице српске за славистику* из области лингвистике, када је у броју 21 објавио прилог о литератури из области превођења са руског језика на језике народа Југославије (Пипер 1981). У уводној речи објашњени су мотиви и принципи настанка те библиографије. Предметни оквир на коме се заснивао одабир грађе био је везан за лингвистичке проблеме превођења, историју преводилаштва, питања стилистике. Највећи део сакупљеног материјала је описан *a visu*, док су неки подаци преузети из Библиографије Југославије и других научних и стручних иностраних библиографија. Грађа је нумерисана и укупно је 272 јединице. Распоређена је према азбучном редоследу, иако су језик и писмо у библиографском опису верни оригиналу. Одредницу, према којој су библиографске јединице распоређене, чине име и презиме аутора у инверзији, без запете или ознака да је дело анонимно. Презимена аутора су дата верзалом. Након знака двотачке библиографски опис монографских публикација чине наслов одштампан курзивом, назив издавача, место издавања, година и број страна. У описима чланака из научне периодике, након одреднице, следи наслов рада међу знацима навода, а након знака тачка-размак-црта-размак наслов часописа и нумерички подаци.

Пример описа монографске публикације:

22. BADALIĆ Josip: *Rusko-hrvatske književne studije*. „Liber”, Zagreb 1972. 480 str.

(Грађа за библиографију радова о превођењу с руског језика на језике југословенских народа : 1945–1975. / Предраг Пипер // *Зборник Матице српске за славистику*. – Бр. 21 (1981), стр. 139.)

Пример описа чланка у часопису:

202. PAVIĆ Milorad: „Slovo o polku Igorevu”. – *Izraz*, 1958, II, knj. III, 3, str. 312–323. O prevodu M. Panića-Supera.

(Исто, стр. 148.)

Поједине библиографске јединице, из чијег се наслова јасно не види тема научног рада или публикације, имају анотације. Знатан број библиографских јединица су описи чланака из зборника научних радова. Наслови су одштампани курзивом и одвојени знаком [У:]. Опис је допуњен подацима о месту, години издавања и броју страна.

Пример описа:

246. СТОЈНИЧ Мила: *Сербский реализм и русская литература*. [У:] *Русско-югославянские литературные связи*. Вторая половина XIX – начало XX века, Москва 1975, стр. 7–24.

(Исто, стр. 150.)

Прва књига едиције Славистичка библиотека, у издању Славистичког друштва Србије, јесте зборник *Мили Стојнић у част*, у којој су своје текстове посвећене животу и раду професорке приложили многи слависти. Први међу њима је прилог Предрага Пипера, који поред укратко наведених биографских података, садржи библиографију Миле Стојнић (Пипер 1999). У њој је грађа подељена на четири одељка: Књиге; Приређена издања, коауторство; Уџбеници и приручници; Расправе, чланци, критике, есеји. У сваком је грађа распоређена хронолошки, у свакој години азбучно, према наслову. Библиографска грађа није нумерисана. У оквиру библиографског описа, који се у великој мери ослања на међународне стандарде, наслови монографских и серијских публикација штампани су курзивом.

Пример описа монографске публикације:

Ruska književnost XX veka. – Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika, 1963. – 240 str.

(Биобиблиографија проф. др Миле Стојнић / Предраг Пипер // *Мили Стојнић у част*. – Београд : Славистичко друштво Србије, 1999. – Стр. 9.)

Пример описа чланка у часопису:

Владимир Мајаковски – данас. – *Зборник Матице српске за славистику*, Нови Сад, 1993, св. 44–45, стр. 11–32.

(Исто, стр. 21.)

Као аутор три некролога у часопису *Зборник Матице српске за славистику* Предраг Пипер је, уз опис и присећање на живот и рад Наде Ђорђевић, Милане Радић Дугоњић и Маријане Кишове, дао и библиографски преглед њиховог стваралаштва. Уз пригодан текст након смрти Наде Ђорђевић, Предраг Пипер је сачинио и библиографију њених сорабистичких радова (Пипер 2002). То овај прилог истиче по тематици и незаобилазан је извор за српске сорабисте. Библиографија броји 65 чланака и приказа, датих хронолошки, од 1966. до 2001. године. Називи периодичних публикација у којима су они објављивани штампана су курзивом и од наслова су одвојени знаком тачка-размак-црта-размак. Нумерички подаци су дати у низу, одвојени запетама.

Пример описа:

36. *Žrlo powěšcow wo Serbach.* – *Rozhľad* 1985, 35, 10, s. 303–304.

(Др Нада Ђорђевић : 1915–2001. / Предраг Пипер // Зборник Матице српске за славистику. – Бр. 62 (2002), стр. 277.)

У оквиру некролога Милани Радић Дугоњић у броју 75 *Зборника Матице српске за славистику* Предраг Пипер је дао и библиографију њених радова (Пипер 2009). Грађа је распоређена у низ одељака, према врстама: Посебне публикације; Чланци; Прикази; Апстракти; Преводи. У оквиру сваког одељка је хронолошки распоред, а грађа није нумерисана. Обухваћен је временски период од 1979. до 2006. године. Изглед библиографског описа се у извесној мери ослања на међународне стандарде. Наслови књига и часописа су одштампани курсивом.

Пример описа монографске публикације:

Међујезички хомоними и пароними у руском и српскохрватском језику. Горњи Милановац: Дејче новине, 1991, с. 1–149. (Славистички зборник, књ. 6)

(Милана Радић-Дугоњић : 1951–2008. / Предраг Пипер // Зборник Матице српске за славистику. – Бр. 75 (2009), стр. 241.)

Пример описа чланка у часопису:

Проблем у почетној настави руског језика за студенте филологе // *Славистика*. – Књ. 4 (2000), стр. 123–128.

(Исто, стр. 242.)

Наредна персонална библиографија израђена је на исти начин. Предраг Пипер је поводом смрти Маријане Киршове дао и библиографију њених радова, обухвативши период од 1970. до 2006. године (Пипер 2010в). Грађа је распоређена на одељке: Посебне публикације; Чланци; Преводи. Нумерација библиографских јединица је континуирана и броји 107 јединица. Код описа радова са више аутора, други су наведени у загради. Слично је и са подацима о поновљеним и допуњеним издањима уџбеничке литературе.

Пример описа монографске публикације:

9. *Говорим по-руски и преводим:* [приручник за говорне вјежбе и превод са српског на руски и са руског на српски]. 2. – 1. изд. – Подгорица: Универзитет Црне Горе, 2006. – 210 стр. (Са Драганом Керкез)

(Маријана П. Киршова : 1940–2010. / Предраг Пипер // Зборник Матице српске за славистику. – Бр. 78 (2010), стр. 264.)

Пример описа чланка у часопису:

79. Језик руских превода Лалићевих дела, *Гласник*. Одјељење умјетности ЦАНУ, бр. 22, Подгорица, 2004, стр. 99–109.

(Исто, стр. 268.)

У Зборнику *Матице српске за славистику* у броју 69 обележена је осамдесетогодишњица живота професора Витомира Вулетића библиографијом његових радова коју су саставили Предраг Пипер и Славица Несторовић-Петровски (Пипер 2006в). Библиографска грађа броји 265 јединица и подељена је на посебна издања (ауторске монографије), приређена издања, преводе, интервјуе, чланке у периодици. У сваком од одељака грађа је распоређена хронолошки. Библиографски опис је израђен према међународним стандардима.

Пример описа монографске публикације:

12. Руси и Срби у сусрету. – Нови Сад : Матица српска, 1995. – 314 стр.
(Уз осамдесетогодишњицу проф. др Витомира Вулетића / Предраг Пипер, Славица Несторовић-Петровски // Зборник Матице српске за славистику. – Бр. 69 (2006), стр. 229.)

Пример описа чланка у часопису:

1982.

151. Да ли су „Браћа Карамазови” роман-епопеја? // Зборник Матице српске за славистику (Нови Сад). – Св. 23, 53–63.

(Исто, стр. 238.)

Текст поводом смрти професора Љуба Милинковића у часопису *Славистика* бр. 14 садржи и попис његових научних и стручних радова (Пипер 2010б). Библиографску грађу чине 52 јединице, подељене у три одељка: на научне радове, саопштења на научним скуповима и стручне радове са приказима. Сви наслови су дати курзивом, а остали подаци су одвојени запетама.

Пример описа монографске публикације:

20. *Руски језик за економисте са пословном кореспонденцијом*, Савремена администрација, Београд, 1987., стр.1–398.

(Љубо Милинковић : 1944–2009. / Предраг Пипер // *Славистика*. – Бр. XIV (2010), стр. 417.)

Пример описа чланка у часопису:

2. *Нека искуства у примени магнетофона у настави руског језика*, Настава и васпитање, Београд, 1976., бр.3, стр. 244–248.

(Исто, стр. 416.)

Зборник радова приређен од стране Одбора за српски језик у поређењу са другим језицима САНУ о конфронтативним изучавањима српског и осамнаест других језика садржи, уз сваку студију, и селективну библиографију посвећену датој теми. Прилог Предрага Пипера се наставља на низ од четири библиографске монографије о југословенској, односно српској лингвистичкој русистици и обухвата период претежно од 2004. до 2010. године (Пипер 2010г). Грађа је распоређена према презимену аутора, азбучно, а библиографски опис одговара форми наведене цитиране литературе. Грађу у највећој мери чине чланци у часописима и зборницима радова.

Пример описа:

Тошович, Бранко. „Глагољные лексические инновации в русском языке второй половины XX века.” Славистика књ. II (2001): стр. 122–131.

(О конфронтативним проучавањима руског и српског језика / Предраг Пипер // Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати / ур. Иван Клајн, Предраг Пипер. – Београд : САНУ, Одбор за српски језик у поређењу са другим језицима, 2010. – Стр. 259.)

Академик Пипер аутор је и неколицине приказа значајних библиографских публикација (Piper 1980; Пипер 1983, 2005а) као и два текста, „О библиографској делатности Катедре за славистику и Славистичког друштва Србије” (Пипер 2005б) и „Савремена српска лингвистичка библиографија” (Пипер 2008а), у којима је изнео своју анализу актуелног библиографског рада у српској лингвистици и запажања о правцима у којима би се он могао развити. Те идеје је имао прилике и да спроведе кроз подстицај за израду разноврсних библиографија са позиције уредника издавачке целине Едиција Библиографије Матице српске (1995–2005) и научних часописа *Зборник Матице српске за славистику* (1998–2012) и *Јужнословенски филолог* (2008–2018).

Током деценије, колико је Предраг Пипер био уредник едиције Библиографије Матице српске, објављене су четири монографије и организован је научни скуп *Српска библиографија данас* 9. и 10. децембра 2004. године. Дуги низ едиције у којој су објављиване разноврсне библиографије тада су допуниле студије Виде Зеремски (Зеремски 1997), Магдалене Веселиновић Шулиц (Веселиновић Шулиц 2001) и у коауторству са Иштваном Кефером (Кефер 1998), Ксеније Кончаревић и Радославе Трнавац (Кончаревић 2004). Академик Пипер је пружио подршку при састављању оба издања *Грађе за библиографију српске синтаксе* групе аутора (Вићентић 2001, 2004) у издању Института за српски језик САНУ, као и при изради докторске дисертације и научне монографије Даре Дамљановић (Дамљановић 1998, 2000), која садржи исцрпну библиографију уџбеничке литературе.

У периоду од 14 година, колико је академик Пипер био на челу часописа *Зборник Матице српске за славистику*, може се издвојити неколико библиографских пројеката који су дали успешне резултате. У два наврата објављиване су библиографије докторских дисертација и магистарских радова о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету у Београду и Филозофском факултету у Новом Саду, за периоде 1985–1994. и 1995–2004. године (Вилотић, Несторовић-Петровски 1995, 1996, 2005а, 2005б; Чудомировић 1995, 1996; Голубовић 2005а, 2005б). Грађа са београдског Филолошког факултета обрађена је у прилогу С. Петровића (Петровић 2016) под наредним руководством часописа за период од 2005–2014. године. Библиографију монографских публикација, превода са пољске књижевности за период од завршетка Другог светског рата сачинила је Бранислава Стојановић (Стојановић 2004). Идеја о устаљеној годишњој библиографској рубрици из области књижевне историје и теорије, попут сличне лингвистичке у *Јужнословенском филологу*, нажалост, није се наставила након два објављена прилога (Спасојевић 2010, 2011). Аналитичку библиографију са-

мог Зборника Матице српске за славистику, за првих тридесет година и 59 бројева израдила је Ката Мирић (Мирић 2001).

Предраг Пипер је једну деценију званично провео као главни уредник водећег српског лингвистичког часописа *Јужнословенски филолог*, а у пословима око његовог уређења учествовао је дуги низ година уз академика Милку Ивић. Управо је на његову иницијативу дошло до ангажовања професионалног библиографа (писца ових редова) 2003. године при изради библиографске рубрике, годишње текуће српске лингвистичке библиографије.² У периоду док је Предраг Пипер био главни уредник објављене су аналитичка библиографија часописа поводом обележавања стогодишњице постојања (Голубовић 2013б) и две персоналне библиографије академика Ирене Грицкат Радуловић и Милке Ивић (Марковић 2010, 2011).

Четири монографије које чине препознатљиву целину изучаваоцима руског језика насловљене су *Библиографија југословенске (српске) русистичке лингвистике*. Издања су Матице српске, из едиције Библиографије, њеног Рукописног одељења. Аутор прве две је Предраг Пипер, којима је обухваћен период од 1945. до 1975. године (Пипер 1984), односно од 1976. до 1985. (Пипер 1990). Трећу су потписале Ксенија Кончаревић и Радослава Трнавац, за период од 1986. до 1991. године (Кончаревић 2004). Док је четврта настала у коауторству Предрага Пипера и Биљане Вићентић (Марић), са годинама 1991. и 2000. као међама (Пипер 2006а).

Библиографски преглед изучавања једне научне области систематизован на овај начин, за целокупан период од Другог светског рата до савременог тренутка посебан је у српској лингвистици. Уводном напоменом прве књиге аутор се осврнуо на друштвене, научне и околности у оквиру школског система са којима је изучавање руског језика било у нераскидивој вези. Истакнута је изузетна динамичност и разноврсност у развоју методике наставе руског језика у односу на регионе простора са кога је библиографска грађа сакупљена. При самом начину дефинисања, шта чини оквир библиографије, види се и теоријска упућеност аутора у библиографски рад. Одредба да је библиографија *југословенска* утемељена је на чињеници да садржи податке о објављеним студијама домаћих аутора у земљи и иностранству, као и иностраних аутора у југословенским публикацијама. То се у највећој мери ослања на принципе израде националне библиографије.

Класификација грађе диктирана је скуповима обрађених тема пописаних текстова. Четири главне целине су: Теоријска и дескриптивна лингвистика, Примењена лингвистика, *Personalia* и Хроника. Прва садржи одељке: Руска и совјетска лингвистика, Руски језик и Руски према другим језицима (контрастивни и компаративни радови). Друга се састоји од: Методика наставе руског језика и Превођење. Одељци ове прве две тематске целине, које су и најобимније, издељени су на низ ужих тематских целина. Наставци библиографија добили су још и одељке за друге објављене библиографије и хронике. Хронолошки, имен-

² Идеја да би се о тој теми могао написати магистарски рад јесте идеја професора Пипера (Голубовић 2008, 2013а), као и проширење теме за истраживање и докторску дисертацију из области српске лингвистичке библиографије у научној периодици (Голубовић 2016, 2018а).

ски и регистар наслова израђени су као додатне алатке за исцрпну навигацију кроз библиографску грађу.

Искоришћени су и неки механизми организације грађе који су примењивани у другим библиографијама, текућој библиографији часописа *Јужнословенски филолог*, на пример. Уколико би се један научни рад могао сврстати у неколико тематских одељака, само на једном би се нашао са редним бројем. На осталим би у питању била упутна одредница. Такође, присутан је и систем упућивања приказа неке публикације са библиографским записом исте. Коауторским текстовима одредница је презиме и име првог аутора, други су дати у регистру. Зборницима радова је одредница име главног уредника а код радова где није постајала могућност утврђења одговорности у употреби је израз *Аноним*.

У сваком одељку грађа је распоређена азбучно, према презимену аутора, а грађа везана за једног аутора хронолошки. Нумерација библиографских јединица је јединствена за сваку књигу понаособ: период 1945–1975. има 1975 библиографских јединица; период 1976–1985. има 1556 библиографских јединица; период 1986–1991. има 966 библиографских јединица; период 1991–2000. има 992 библиографске јединице.

Библиографски опис монографских публикација је израђен према међународном стандарду. Пример:

905. Руски језик у продавницама / Вера Николић. – Београд : Виша економска школа, 1975. – 146 страна.

(Библиографија југословенске лингвистичке русистике : 1945–1975. / Предраг Пипер. – Нови Сад : Матица српска, 1984. – Стр. 95.)

Библиографски описи чланака у периодици и зборницима то чине у највећој мери. Примери:

766. Прилог дискусији о методској концепцији уџбеника руског језика / Вера Николић. – Савремени уџбеник, Београд, 1985, II, 5 (8. Март 1985), стр. 3–4.

(Библиографија југословенске лингвистичке русистике : 1976–1985. / Предраг Пипер. – Нови Сад : Матица српска, 1990. – Стр. 77.)

895. Сам большой : о значењима и преводима једног Пушкиновог стиха / Предраг Пипер // Мили Стојнић у част. – Београд : Славистичко друштво Србије, 1999. – стр. 129–141.

(Библиографија српске лингвистичке русистике : 1991–2000. / Предраг Пипер, Биљана Вићентић. – Нови Сад : Матица српска, 2006. – Стр. 92.)

Преводилачка читанка, како ју је сам аутор назвао, *О преводима из руске књижевности* (Пипер 1985), допуњена је селективном библиографијом текстова са темом превођења руске књижевности на српски језик.

Научне монографије Предрага Пипера које су обележиле наредну етапу његовог научног стваралаштва укључивале су библиографска истраживања на другачијем нивоу. Представљање историјата изучавања лингвистичке славистике и њених ужих области постало је окосница вишедеценијског истраживања академика Пипера. Историографски приступ тематици, допуњен биобиблиографским аспектима сагледавања изучаваног предмета постали су својствен заштитни знак и његов допринос лингвистици. Књиге попут *Увода у славистику I* (Пипер 1991), *Јужнословенски језици* (Малцијева 2009), *Лингвистичка русистика* (Пипер 2012), *Лингвистичка славистика* (Пипер 2014) садрже и студиозно састављене библиографске прилоге који допуњују њихов садржај. Потписница ових редова имала је и ту част да у књизи *Прилози историји српске лингвистичке славистике* (Пипер 2018) учествује са целим библиографским одељком код називом „Грађа за Библиографију српске лингвистичке славистике (посебна издања): 1950–2000.” (Голубовић 2018б).

Књига *Прилози историји српске славистике* (Пипер 2011б) посебно се издваја, гледано из домена библиографских истраживања. Према речима самог аутора, замишљена је као први корак у приређивању биобиблиографског речника српске лингвистике, чијој изради се он посветио последњих година. У њој су дате 72 биобиблиографије, највише српских слависта, махом предавача на српским универзитетима. Публикација и јесте замишљена као биобиблиографски речник. Сваком слависти је посвећен засебан одељак који се састоји од најзначајнијих биографских података и библиографског дела. Не малом броју њих је управо Предраг Пипер био ментор, члан комисије, члан комисије за избор у звање, сарадник, студент и колега. Стога је и био у прилици да се непосредно упозна са стваралаштвом и библиографијама поменутих слависта. Представљање грађе кроз лична запажања и анализу даје посебан ауторски печат.

Историографским приступом истраживањима и интересовањем за биографије научника, академик Предраг Пипер је остварио деловање на ширем пољу културе и науке. Са новинаром Милошем Јевтићем, аутором бројних књига-интервјуа којима је широј јавности представио истакнуте личности науке и културе у едицији *Одговори*, сарадња је започета кроз предговор књизи *Изазови Бранка Тошовића* (Пипер 2000). Уследиле су књиге посвећене Богдану Терзићу (Пипер 2006б), Александру Ђуровићу (Пипер 2017б), Срети Танасићу (2017а), Радану Џодићу (Пипер 2018б) и Војку Ђукићу (Пипер 2018г) у којима је на сличан начин Предраг Пипер оставио траг. Самом академику Пиперу је Милош Јевтић посветио три публикације: *Из славистичке ризнице* (Јевтић 2002), *Трагом речи* (Јевтић 2009), *Живот језика* (Јевтић 2015). Два аутора су сарађивала и на другом наставку монографије *Са домаћим славистима 2* (Пипер 2013б).

Сегмент научног рада који је у стваралаштву академика Пипера постао доминантан јесте енциклопедијски. Сарадник је и потписник низа текстова под одредницама *Српског биографског речника* (Пипер 2007), *Енциклопедије српског народа* (Пипер 2008б), *Српске енциклопедије* (Пипер 2010а, 2011а, 2013а, 2018а), где је био укључен и у уређивачке послове. Интензивно се бавио сакупљањем биографске и библиографске грађе за енциклопедијски речник *Српски језик* под окриљем Матице српске а по угледу на руско издање *Русский язык* (Филин 1979). У разговору са неколицином његових блиских сарадника

управо се истиче то поље науке и културе где ће се одласком академика Пипера осетити ненадокнадив губитак. И не само ту.

Вредности и стремљења великана српске лингвистике ранијих епоха, везаних за библиографска достигнућа, делио је и академик Пипер. Сопственим примером, бројним објављеним библиографијама, уређивачким вођством и сагледавањем значаја организације библиографског рада оставио је неизбрисив траг у исписивању укупне националне ретроспективне лингвистичке славистичке библиографије. Лингвистичка библиографија у српској научној средини је кроз стваралаштво Предрага Пипера, његово студиозно залагање и систематичан подстрек имала стабилан ослонац. Ехо његовог рада и сачињених планова на том пољу већ се показао вредним у резултатима стваралаца прве половине ХХИ века.

Цитирана литература

- Веселиновић-Шулц, Магдалена. Јужнословенски народи у мађарској периодици: 1780–1880 [тј. 1800]: аотирана библиографија. Т. 3. Нови Сад: Матица српска; Veternik: ЛДИЈ, 2001. [Veselinović-Šulc, Magdalena. Južnoslovenski narodi u mađarskoj periodici: 1780–1880 [tj. 1800]: anotirana bibliografija. T. 3. Novi Sad: Matica srpska; Veternik: LDIJ, 2001]
- Вилотић, Гордана, Славица Несторовић-Петровски. „Магистарски радови о словенским језицима и књижевностима, одбрањени на Филозофском факултету у Новом Саду: 1985–1994.” Зборник Матице српске за славистику 48–49, 1995: 215–218.
- [Vilotić, Gordana, Slavica Nestorović-Petrovski. „Magistarski radovi o slovenskim jezicima i književnostima, odbranjeni na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu: 1985–1994.” Zbornik Matice srpske za slavistiku 48–49, 1995: 215–218]
- Вилотић, Гордана, Славица Несторовић-Петровски. „Докторске дисертације из словенских језика и књижевности, одбрањене на Филозофском факултету у Новом Саду: 1985–1994.” Зборник Матице српске за славистику 50–51, 1996: 267–268.
- [Vilotić, Gordana, Slavica Nestorović-Petrovski. „Doktorske disertacije iz slovenskih jezika i književnosti, odbranjene na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu: 1985–1994.” Zbornik Matice srpske za slavistiku 50–51, 1996: 267–268]
- Вилотић, Гордана, Славица Несторовић-Петровски. „Библиографија докторских дисертација о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филозофском факултету у Новом Саду од 1995–2004. године”. Зборник Матице српске за славистику 68, 2005а: 291–295.
- [Vilotić, Gordana, Slavica Nestorović-Petrovski. „Bibliografija doktorskih disertacija o slovenskim jezicima i književnostima odbranjenih na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu od 1995–2004. godine”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 68, 2005a: 291–295]
- Вилотић, Гордана, Славица Несторовић-Петровски. „Библиографија магистарских радова о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филозофском факултету у Новом Саду од 1995–2004. године”. Зборник Матице српске за славистику 68, 2005б: 297–302.
- [Vilotić, Gordana, Slavica Nestorović-Petrovski. „Bibliografija magistarskih radova o slovenskim jezicima i književnostima odbranjenih na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu od 1995–2004. godine”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 68, 2005b: 297–302]
- Вићентић, Биљана, Маријана Папрић, Драган Милојевић, Часлав Манчић. Грађа за библиографију српске синтаксе. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2001. (Друго

- изд. 2004)
- [Vićentić, Biljana, Marijana Paprić, Dragan Milojević, Časlav Mančić. Građa za bibliografiju srpske sintakse. Beograd: Institut za srpski jezik SANU, 2001. (Drugo izd. 2004)]
- Вранеш, Александра. Библиографија. Београд: Филолошки факултет, 2013.
- [Vraneš, Aleksandra. Bibliografija. Beograd: Filološki fakultet, 2013]
- Голубовић, Ана. „Библиографија докторских дисертација о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету у Београду од 1995–2004. године”. Зборник Матице српске за славистику 68, 2005а: 271–276.
- [Golubović, Ana. „Bibliografija doktorskih disertacija o slovenskim jezicima i književnostima odbranjenih na Filološkom fakultetu u Beogradu od 1995–2004. godine”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 68, 2005a: 271–276]
- Голубовић, Ана. „Библиографија магистарских радова о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету у Београду од 1995–2004. године”. Зборник Матице српске за славистику 68, 2005б: 277–289.
- [Golubović, Ana. „Bibliografija magistarskih radova o slovenskim jezicima i književnostima odbranjenih na Filološkom fakultetu u Beogradu od 1995–2004. godine”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 68, 2005b: 277–289]
- Голубовић, Ана. Библиографија у часопису Јужнословенски филолог: магистарски рад. Београд, 2008.
- [Golubović, Ana. Bibliografija u časopisu Južnoslovenski filolog: magistarski rad. Beograd, 2008]
- Голубовић, Ана. Библиографија у часопису Јужнословенски филолог. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2013а.
- [Golubović, Ana. Bibliografija u časopisu Južnoslovenski filolog. Beograd: Institut za srpski jezik SANU, 2013a]
- Голубовић, Ана. „Библиографија часописа Јужнословенски филолог: I (1913) – LXVIII (2012)”. Јужнословенски филолог 69, 2013б: 525–662.
- [Golubović, Ana. „Bibliografija časopisa Južnoslovenski filolog: I (1913) – LXVIII (2012)”. Južnoslovenski filolog 69, 2013b: 525–662]
- Голубовић, Ана. Библиографије из области лингвистике у научној периодици XIX и XX века: докторска дисертација. Београд, 2016.
- [Golubović, Ana. Bibliografije iz oblasti lingvistike u naučnoj periodici XIX i XX veka: doktorska disertacija. Beograd, 2016]
- Голубовић, Ана. Библиографије из области лингвистике у српској научној периодици XIX и XX века. Београд: Филолошки факултет, 2018а.
- [Golubović, Ana. Bibliografije iz oblasti lingvistike u srpskoj naučnoj periodici XIX i XX veka. Beograd: Filološki fakultet, 2018a]
- Голубовић, Ана. „Грађа за Библиографију српске лингвистичке славистике: посебна издања: 1950–2000.”. [У:] Пипер, Предраг. Прилози историји српске лингвистичке славистике: друга половина XX века. Београд: Чигоја штампа, 2018б, 305–461.
- [Golubović, Ana. „Građa za Bibliografiju srpske lingvističke slavistike: posebna izdanja: 1950–2000.”. [U:] Piper, Predrag. Prilozi istoriji srpske lingvističke slavistike: druga polovina XX veka. Beograd: Čigoja štampa, 2018b, 305–461]
- Грбић, Душица. „Предраг Пипер као библиограф”. [У:] Драгана Д. Јовановић (ур.) Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера: зборник радова. Нови Сад: Библиотека Матице српске, 2016, 81–96.
- [Grbić, Dušica. „Predrag Piper kao bibliograf”. [U:] Dragana D. Jovanović (ur.) Lingvistika i slavistika u delu Predraga Pipera: zbornik radova. Novi Sad: Biblioteka Matice srpske, 2016,

- 81–96]
- Дамљановић, Дара. Руски језик у Србији: уџбеници до 1941. године: докторска дисертација. Београд, 1998.
- [Damljanović, Dara. Ruski jezik u Srbiji: udžbenici do 1941. godine: doktorska disertacija. Beograd, 1998]
- Дамљановић, Дара. Руски језик у Србији: уџбеници до 1941. године. Београд: Филозофски факултет, 2000.
- [Damljanović, Dara. Ruski jezik u Srbiji: udžbenici do 1941. godine. Beograd: Filozofski fakultet, 2000]
- Зеремски, Вида. Библиографија Матице српске. Књ. 5, 1976–1980. Нови Сад: Матица српска, 1997.
- [Zeremski, Vida. Bibliografija Matice srpske. Knj. 5, 1976–1980. Novi Sad: Matica srpska, 1997]
- Јевтић, Милош. Из славистичке ризнице: разговори с Предрагом Пипером. Београд: Београдска књига; Ваљево: Кеј, 2002.
- [Jevtić, Miloš. Iz slavističke riznice: razgovori s Predragom Piperom. Beograd: Beogradska knjiga; Valjevo: Kej, 2002]
- Јевтић, Милош. Трагом речи: разговори са Предрагом Пипером. Београд: Београдска књига, 2009.
- [Jevtić, Miloš. Tragom reči: razgovori sa Predragom Piperom. Beograd: Beogradska knjiga, 2009]
- Јевтић, Милош. Живот језика: разговори са Предрагом Пипером. Београд: Београдска књига, 2015.
- [Jevtić, Miloš. Život jezika: razgovori sa Predragom Piperom. Beograd: Beogradska knjiga, 2015]
- Јовановић, Драгана Д. (ур.) Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера: зборник радова. Нови Сад: Библиотека Матице српске, 2016.
- [Jovanović, Dragana D. (ur.) Lingvistika i slavistika u delu Predraga Pipera: zbornik radova. Novi Sad: Biblioteka Matice srpske, 2016]
- Кефер, Иштван, Магдалена Веселиновић-Шулц. Јужнословенски народи у мађарској периодици: 1780–1800.: анотирана библиографија. Т. 2, 1790–1800. Нови Сад: Матица српска, 1998.
- [Kefer, Istvan, Magdalena Veselinović-Šulc. Južnoslovenski narodi u mađarskoj periodici: 1780–1800.: anotirana bibliografija. T. 2, 1790–1800. Novi Sad: Matica srpska, 1998]
- Кончаревић, Ксенија, Радослава Трнавац. Библиографија југословенске лингвистичке русистике: 1986–1991. Нови Сад: Матица српска, 2004.
- [Končarević, Ksenija, Radoslava Trnavač. Bibliografija jugoslovenske lingvističke rusistike: 1986–1991. Novi Sad: Matica srpska, 2004]
- Малџијева, Вјара, Зузана Тополинска, Маја Ђукановић, Пердраг Пипер. Јужнословенски језици: граматичке структуре и функције. Београд: Београдска књига, 2009.
- [Maldžijeva, Vjara, Zuzana Topolinjska, Maja Đukanović, Perdrag Piper. Južnoslovenski jezici: gramatičke strukture i funkcije. Beograd: Beogradska knjiga, 2009]
- Марковић, Милена. „Библиографија академика Ирене Грицкат-Радуловић”. Јужнословенски филолог 66, 2010: 51–108.
- [Marković, Milena. „Bibliografija akademika Irene Gricakat-Radulović”. Južnoslovenski filolog 66, 2010: 51–108]
- Марковић, Милена. „Библиографија академика Милке Ивић”. Јужнословенски филолог 67, 2011: 15–99.
- [Marković, Milena. „Bibliografija akademika Milke Ivić”. Južnoslovenski filolog 67, 2011: 15–99]
- Мирић, Ката. „Библиографија Зборника Матице српске за славистику: 1970–2000.”. Зборник

- Матице српске за славистику 60, 2001: 1–123.
- [Mirić, Kata. „Bibliografija Zbornika Matice srpske za slavistiku: 1970–2000.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 60, 2001: 1–123]
- Петровић, Срђан. „Библиографија магистарских радова и докторских дисертација о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету у Београду од 2005. до 2014. године”. Зборник Матице српске за славистику 89, 2016: 251–284.
- [Petrović, Srđan. „Bibliografija magistarskih radova i doktorskih disertacija o slovenskim jezicima i književnostima odbranjenih na Filološkom fakultetu u Beogradu od 2005. do 2014. godine”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 89, 2016: 251–284]
- Пипер, Предраг. „Грађа за библиографију радова о превођењу и преводиоцима с руског језика на језике југословенских народа: 1945–1975.”. Зборник за славистику 21, 1981: 137–151.
- [Piper, Predrag. „Građa za bibliografiju radova o prevođenju i prevodiocima s ruskog jezika na jezike jugoslovenskih naroda: 1945–1975.”. Zbornik za slavistiku 21, 1981: 137–151]
- Пипер, Предраг. „Руско-српскохрватска књижевна библиографија : посебна издања. Књ. 1 : 1918–1941. / сас. Сава Паланчанин ; под ред. Живојина Боškова и Витомира Вулећића. – Нови Сад : Матица српска, 1979. – 399 стр. – (Библиографије)”. Славистички студии 3, 1983: 99–100.
- [Piper, Predrag. „Rusko-srpskohrvatska književna bibliografija : posebna izdanja. Knj. 1 : 1918–1941. / sas. Sava Palančanin ; pod red. Živojina Boškova i Vitomira Vuletića. – Novi Sad : Matica srpska, 1979. – 399 str. – (Bibliografije)”. Slavistički studii 3, 1983: 99–100]
- Пипер, Предраг. Библиографија југословенске лингвистичке русистике: 1945–1975. Нови Сад: Матица српска, 1984.
- [Piper, Predrag. Bibliografija jugoslovenske lingvističke rusistike: 1945–1975. Novi Sad: Matica srpska, 1984]
- Пипер, Предраг. О преводима из руске књижевности: преводилачка читанка: избор, типологија и библиографија критичких текстова. Нови Сад: Институт за стране језике и књижевности, 1985.
- [Piper, Predrag. O prevodima iz ruske književnosti: prevodilačka čitanka: izbor, tipologija i bibliografija kritičkih tekstova. Novi Sad: Institut za strane jezike i književnosti, 1985]
- Пипер, Предраг. „Библиографија југословенске лингвистичке русистике поново пред читаоцима „Савременог уџбеника”“. Савремени уџбеник 14, 1986: 14–15.
- [Piper, Predrag. „Bibliografija jugoslovenske lingvističke rusistike ponovo pred čitaocima „Savremenog udžbenika”“. Savremeni udžbenik 14, 1986: 14–15]
- Пипер, Предраг. Библиографија југословенске лингвистичке русистике: 1976–1985. Нови Сад: Матица српска, 1990.
- [Piper, Predrag. Bibliografija jugoslovenske lingvističke rusistike: 1976–1985. Novi Sad: Matica srpska, 1990]
- Пипер, Предраг. Увод у славистику 1. Београд: Филолошки факултет, 1991. (Наредна изд.: 1995, 1998, 2009)
- [Piper, Predrag. Uvod u slavistiku 1. Beograd: Filološki fakultet, 1991. (Naredna izd.: 1995, 1998, 2009)]
- Пипер, Предраг. „Биобиблиографија проф. др Миле Стојнић”. [У:] Б. Станковић (гл. ур.) Мили Стојнић у част. Београд: Славистичко друштво Србије, 1999, 7–27.
- [Piper, Predrag. „Biobibliografija prof. dr Mile Stojnić”. [U:] B. Stanković (gl. ur.) Mili Stojnić u čast. Beograd: Slavističko društvo Srbije, 1999, 7–27]
- Пипер, Предраг. „Уз књигу Изазови Бранка Тошовића: предговор”. [У:] Јевтић, Милош. Изазови Бранка Тошовића. Ваљево: Кеј, 2000, 5–6.

- [Piper, Predrag. „Uz knjigu Izazovi Branka Tošovića: predgovor”. [U:] Jevtić, Miloš. Izazovi Branka Tošovića. Valjevo: Kej, 2000, 5–6]
- Пипер, Предраг. „Др Нада Ђорђевић: 1915–2001.”. Зборник Матице српске за славистику 62, 2002: 269–273.
- [Piper, Predrag. „Dr Nada Đorđević: 1915–2001.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 62, 2002: 269–273]
- Пипер, Предраг. „Научни скуп Српска библиографија данас: Нови Сад, Матица српска, 9–10. децембар 2004.”. Славистика IX, 2005а: 443–445.
- [Piper, Predrag. „Naučni skup Srpska bibliografija danas: Novi Sad, Matica srpska, 9–10. decembar 2004.”. Slavistika IX, 2005a: 443–445]
- Пипер, Предраг. „О библиографској делатности Катедре за славистику и Славистичког друштва Србије”. Славистика IX, 2005б: 425–427.
- [Пипер, Предраг. „О библиографској делатности Катедре за славистику и Славистичког друштва Србије”. Славистика IX, 2005б: 425–427]
- Пипер, Предраг, Биљана Вићентић. Библиографија српске лингвистичке русистике: 1991–2000. Нови Сад: Матица српска, 2006а.
- [Piper, Predrag, Biljana Vićentić. Bibliografija srpske lingvističke rusistike: 1991–2000. Novi Sad: Matica srpska, 2006a]
- Пипер, Предраг. „Богдан Терзић, издалека и изблиза: предговор”. [У:] Јевтић, Милош. Славистички погледи Богдана Терзића. Београд: Партедон: Београдска књига, 2006б, 5–6.
- [Piper, Predrag. „Bogdan Terzić, izdaleka i izbliza: predgovor”. [U:] Jevtić, Miloš. Slavistički pogledi Bogdana Terzića. Beograd: Partenon: Beogradska knjiga, 2006b, 5–6]
- Пипер, Предраг, Славица Несторовић-Петровски. „Уз осамдесетогодишњицу проф. др Витомира Вулећића”. Зборник Матице српске за славистику 69, 2006в: 227–245.
- [Piper, Predrag, Slavica Nestorović-Petrovski. „Uz osamdesetogodišnjicu prof. dr Vitomira Vuletića”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 69, 2006v: 227–245]
- Пипер, Предраг. „Ђорђић, Петар”. [У:] Српски биографски речник. Књ. 3, Д–З. Нови Сад: Матица српска, 2007, 591–592.
- [Piper, Predrag. „Đorđić, Petar”. [U:] Srpski biografski rečnik. Knj. 3, D–Z. Novi Sad: Matica srpska, 2007, 591–592]
- Пипер, Предраг. „Савремена српска лингвистичка библиографија”. [У:] Александра Вранеш (ур.) Српска библиографија данас: зборник радова. Нови Сад: Матица српска, 2008а, 43–53.
- [Piper, Predrag. „Savremena srpska lingvistička bibliografija”. [U:] Aleksandra Vraneš (ur.) Srpska bibliografija danas: zbornik radova. Novi Sad: Matica srpska, 2008a, 43–53]
- Пипер, Предраг. „Славистика”. [У:] Енциклопедија српског народа. Београд: Завод за уџбенике, 2008б, 1013–1014.
- [Piper, Predrag. „Slavistika”. [U:] Enciklopedija srpskog naroda. Beograd: Zavod za udžbenike, 2008b, 1013–1014]
- Пипер, Предраг. „Милана Радић-Дугоњић: 1952–2008.”. Зборник Матице српске за славистику 75, 2009: 239–243.
- [Piper, Predrag. „Milana Radić-Dugonjić: 1952–2008.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 75, 2009: 239–243]
- Пипер, Предраг. „А [слово азбуке], Аблативност, Агентивност, Актив, Актуелизација реченице, Алексих, Радомир, Антропоцентризам, језички, Апелативизација, Апозиција, Асиндетска реченица, Атрибут, Афирмација, Б [слово азбуке], Базилевски, Андреј, Безличност”. [У:] Српска енциклопедија. Том 1. Књ. 1, А–Беобанка. Нови Сад: Матица

- српска; Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2010а, 29, 30, 46–47, 105, 106, 162, 269, 273–274, 274, 362, 380, 419, 425, 449, 667–668.
- [Piper, Predrag. „A [slovo azbuke], Ablativnost, Agentivnost, Aktiv, Aktualizacija rečenice, Aleksić, Radomir, Antropocentrizam, jezički, Apelativizacija, Apozicija, Asindetska rečenica, Atribut, Afirmacija, B [slovo azbuke], Bazilevski, Andrej, Bezličnost”. [U:] Srpska enciklopedija. Tom 1. Knj. 1, A–Beobanka. Novi Sad: Matica srpska; Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti: Zavod za udžbenike, 2010a, 29, 30, 46–47, 105, 106, 162, 269, 273–274, 274, 362, 380, 419, 425, 449, 667–668]
- Пипер, Предраг. „Љубо Милинковић: 1944–2009.”. Славистика XIV, 2010б: 415–420.
- [Piper, Predrag. „Ljubo Milinković: 1944–2009.”. Slavistika XIV, 2010b: 415–420]
- Пипер, Предраг. „Маријана П. Киршова: 1940–2010.”. Зборник Матице српске за славистику 78, 2010в: 263–269.
- [Piper, Predrag. „Marijana P. Kiršova: 1940–2010.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 78, 2010v: 263–269]
- Пипер, Предраг. „О конфронтативним проучавањима руског и српског језика.” [У:] Иван Клајн, Предраг Пипер (ур.) Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати. Београд: САНУ, Одбор за српски језик у поређењу са другим језицима, 2010г, 241–261.
- [Piper, Predrag. „O konfrontativnim proučavanjima ruskog i srpskog jezika.” [U:] Ivan Klajn, Predrag Piper (ur.) Kontrastivna proučavanja srpskog jezika: pravci i rezultati. Beograd: SANU, Odbor za srpski jezik u poređenju sa drugim jezicima, 2010g, 241–261]
- Пипер, Предраг. „Бошњачки језик, Број, граматичка категорија, Бројеви, врста речи.” [У:] Српска енциклопедија. Том 1. Књ. 2, Београд–Буштрање. Нови Сад: Матица српска; Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2011а, 475, 570–571, 571–572.
- [Piper, Predrag. „Bošnjački jezik, Broj, gramatička kategorija, Brojevi, vrsta reči”. [U:] Srpska enciklopedija. Tom 1. Knj. 2, Beograd–Buštranje. Novi Sad: Matica srpska; Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti: Zavod za udžbenike, 2011a, 475, 570–571, 571–572]
- Пипер, Предраг. Прилози историји српске славистике: библиографска грађа. Београд: Чигоја штампа: Филолошки факултет, 2011б.
- [Piper, Predrag. Prilozi istoriji srpske slavistike: biobibliografska građa. Beograd: Čigoja štampa: Filološki fakultet, 2011b]
- Пипер, Предраг. Лингвистичка русистика: студије и чланци. Београд: Филолошки факултет, 2012.
- [Piper, Predrag. Lingvistička rusistika: studije i članci. Beograd: Filološki fakultet, 2012]
- Пипер, Предраг. „Васић, Смиљка, Везници, Врсте речи, Вујаклија, Милан.” [У:] Српска енциклопедија. Том 2, В–Вшетечка. Нови Сад: Матица српска; Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2013а, 147, 179–180, 800–801, 822.
- [Piper, Predrag. „Vasić, Smiljka, Veznici, Vrste reči, Vujaklija, Milan”. [U:] Srpska enciklopedija. Tom 2, V–Všetečka. Novi Sad: Matica srpska; Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti: Zavod za udžbenike, 2013a, 147, 179–180, 800–801, 822]
- Пипер, Предраг. „Славистички портрети као увид у новију историју славистике: предговор”. [У:] Јевтић, Милош. Са домаћим славистима. Књ. 2. Београд: Завод за уџбенике, 2013б, 7–9.
- [Piper, Predrag. „Slavistički portreti kao uvid u noviju istoriju slavistike: predgovor”. [U:] Jevtić, Miloš. Sa domaćim slavistima. Knj. 2. Beograd: Zavod za udžbenike, 2013b, 7–9]
- Пипер, Предраг. Лингвистичка славистика: студије и чланци. Београд: Славистичко друштво Србије, 2014.

- [Piper, Predrag. *Lingvistička slavistika: studije i članci*. Beograd: Slavističko društvo Srbije, 2014]
- Пипер, Предраг. „Истрајан успон Срете Танасића”. [У:] Јевтић, Милош. Разумевање језика: разговори са Сретом Танасићем. Београд: NM Libris, 2017a, 5–6.
- [Piper, Predrag. „Istrajan uspon Srete Tanasića”. [U:] Jevtić, Miloš. *Razumevanje jezika: razgovori sa Sretom Tanasićem*. Beograd: NM Libris, 2017a, 5–6]
- Пипер, Предраг. „Лековитост поезије и поетика лечења.” [У:] Јевтић, Милош. Поетика медицине: разговори са Александром Ђуровићем. Београд: NM Libris, 2017b, 5–6.
- [Piper, Predrag. „Lekovitost poezije i poetika lečenja.” [U:] Jevtić, Miloš. *Poetika medicine: razgovori sa Aleksandrom Đurovićem*. Beograd: NM Libris, 2017b, 5–6]
- Пипер, Предраг. „Глаголи, Глаголски начин, Гномска реченица, Граматика, Граматичка категорија, Дамљановић, Дара, Двострука негација, Деже, Ласло, Дејксам, Деклинација, Делови речи”. [У:] Српска енциклопедија. Том 3. Књ. 1, Г–Демографски преглед. Нови Сад: Матица српска; Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2018a, 271–271, 273, 348, 532, 534–535, 778, 865–866, 901, 902–903, 909–911, 924–925.
- [Piper, Predrag. „Glagoli, Glagolski način, Gnomska rečenica, Gramatika, Gramatička kategorija, Damljanović, Dara, Dvostruka negacija, Deže, Laslo, Deiksam, Deklinacija, Delovi reči”. [U:] Srpska enciklopedija. Tom 3. Knj. 1, G–Demografski pregled. Novi Sad: Matica srpska; Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti: Zavod za udžbenike, 2018a, 271–271, 273, 348, 532, 534–535, 778, 865–866, 901, 902–903, 909–911, 924–925]
- Пипер, Предраг. „Победа знања као победа живота”. [У:] Јевтић, Милош. Победа знања: разговори са Раданом Џодићем. Београд: NM libris, 2018b, 5–13.
- [Piper, Predrag. „Pobeda znanja kao pobeda života”. [U:] Jevtić, Miloš. *Pobeda znanja: razgovori sa Radanom Džodićem*. Beograd: NM libris, 2018b, 5–13]
- Пипер, Предраг. Прилози историји српске лингвистичке славистике: друга половина XX века. Београд: Чигоја штампа, 2018в.
- [Piper, Predrag. *Prilozi istoriji srpske lingvističke slavistike: druga polovina XX veka*. Beograd: Čigoja štampa, 2018v]
- Пипер, Предраг. „Узлети Војка Ђукића”. [У:] Јевтић, Милош. Узлети медицине: разговори са Војком Ђукићем. Београд: NM libris, 2018g, 9–15.
- [Piper, Predrag. „Uzleti Vojka Đukića”. [U:] Jevtić, Miloš. *Uzleti medicine: razgovori sa Vojkom Đukićem*. Beograd: NM libris, 2018g, 9–15]
- Поповић, Људмила, Дојчил Војводић, Мотоки Нوماћи (ур.) У простору лингвистичке славистике: зборник научних радова: поводом 65 година живота академика Предрага Пипера. Београд: Филолошки факултет, 2015.
- [Popović, Ljudmila, Dojčil Vojvodić, Motoki Nomaći (ur.) *U prostoru lingvističke slavistike: zbornik naučnih radova: povodom 65 godina života akademika Predraga Pipera*. Beograd: Filološki fakultet, 2015]
- Спасојевић, Ивана. „Проучавање словенских књижевности у Србији, Црној Гори и Српској у 2007. години: библиографија”. Зборник Матице српске за славистику 77, 2010: 135–243.
- [Spasojević, Ivana. „Proučavanje slovenskih književnosti u Srbiji, Crnoj Gori i Srpskoj u 2007. godini: bibliografija”. *Zbornik Matice srpske za slavistiku* 77, 2010: 135–243]
- Спасојевић, Ивана. „Проучавање словенских књижевности у Србији, Црној Гори и Српској у 2008. години: библиографија”. Зборник Матице српске за славистику 80, 2011: 205–350.
- [Spasojević, Ivana. „Proučavanje slovenskih književnosti u Srbiji, Crnoj Gori i Srpskoj u 2008. godini: bibliografija”. *Zbornik Matice srpske za slavistiku* 80, 2011: 205–350]
- Стојановић, Бранислава. „Библиографија превода полске књижевности: монографске публикације: 1946–2003.”. Зборник Матице српске за славистику 65–66, 2004: 311–358.

- [Stojanović, Branislava. „Bibliografija prevoda poljske književnosti: monografske publikacije: 1946–2003.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 65–66, 2004: 311–358]
- Филин, Ф. П. (гл. ред.) Русский язык: энциклопедия. Москва: Советская энциклопедия, 1979.
- [Filin, F. P. (gl. red.) Russkij âzyk: ênciklopediâ. Moskva: Sovetskaâ ênciklopediâ, 1979]
- Чудомировић, Биљана. „Магистарски радови о словенским језицима и књижевностима, одбрањени на Филолошком факултету у Београду у периоду од 1985. до 1994.”. Зборник Матице српске за славистику 48–49, 1995: 203–214.
- [Čudomirović, Biljana. „Magistarski radovi o slovenskim jezicima i književnostima, odbranjeni na Filološkom fakultetu u Beogradu u periodu od 1985. do 1994.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 48–49, 1995: 203–214]
- Чудомировић, Биљана. „Докторске дисертације из словенских језика и књижевности, одбрањене на Филолошком факултету у Београду у периоду од 1985. до 1994.”. Зборник Матице српске за славистику 50–51, 1996: 261–266.
- [Čudomirović, Biljana. „Doktorske disertacije iz slovenskih jezika i književnosti, odbranjene na Filološkom fakultetu u Beogradu u periodu od 1985. do 1994.”. Zbornik Matice srpske za slavistiku 50–51, 1996: 261–266]
- Piper, Predrag. „Bibliografija doktorskih disertacija o ruskom jeziku odbranjenih na univerzitetima u SAD”. Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti 2, 1980a: 391–399.
- Piper, Predrag. „Bibliographie von Arbeiten zur linguistischen Beschreibung der serbokroatischen Gegenwart / Projektgruppe Deutsch-serbokroatische kontrastive Grammatik. – Manheim : Institut für Deutsche Sprache, 1979. – 233 str.” Зборник за филологију и лингвистику XXIII, 2, 1980b: 218–221.

Ана Голубовић

АКАДЕМИК ПРЕДРАГ ПИПЕР И ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ БИБЛИОГРАФИЯ

Резюме

Важным сегментом впечаталяющего и разнообразного опуса академика Пипера является интерес к библиографии и работа над ней в области славянского языкознания. Уважая вереницу своих предшественников, выдающихся лингвистов, создание библиографий и поддержка в библиографической работе являлись неразлучимой частью его творческой деятельности. Академик Пипер автор как тематических библиографий, опубликованных в научных журналах, так и обширных монографических публикаций. Результатами его работы в должности редактора научных журналов и издательских подразделений, профессора и научного руководителя являются также библиографические достижения младших научных сотрудников, поддерживаемых и направляемых энтузиазмом и поощрением академика Пипера.

Ключевые слова: Предраг Пипер, славистическая библиография, лингвистическая библиография, персональные библиографии.